

ANALIZA JAVNIH NABAVKI MEDICINSKIH DOBARA U VREME KORONE

**Preporuke Agenciji za
lekove i medicinska sredstva**

Proglašenje pandemije nastale virusom SARS-CoV-2 uticalo je na rast broja pacijenata u zdravstvenim ustanovama, na veći obim usluga u zdravstvenim ustanovama što se direktno odrazilo i na postupak javnih nabavki koje su sprovodile ustanove u okviru zdravstvenog sistema.

Organizacije Partneri Srbija i Pravni skener sprovele su istraživanje javnih nabavki dobara koje su važne za lečenje pacijenata zaraženih virusom SARS-CoV-2. Predmeti analiza su bili:

1. medicinski kiseonik,
2. RTG filmovi i pulsni oksimetri,
3. snabdevanje COVID-19 bolnice u Kruševcu,
4. vakcine protiv gripa i vakcine za obaveznu imunizaciju,
5. RTG aparati.

Analize su pokazale da ustanove nisu spremne da sprovedu postupke javnih nabavki od planiranja do izvršenja ugovora, kao i da postoji potreba za većom ulogom Agencije za lekove i medicinska sredstva (u daljem tekstu: ALIMS). S obzirom na nadležnosti ALIMS-a koje su definisane u Zakonu o lekovima i medicinskim sredstvima (u daljem tekstu: ALMS), kao i ulozi koju ALIMS ima u kvalitetu usluga koje se pružaju u pacijentima, izdvojeno je nekoliko bitnih preporuka.

Prilikom analiziranja javnih nabavki sprovedenih tokom pandemije COVID-19 i u vezi sa pandemijom, uočene su slabije tačke primene Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN), na koje je ukazano u izrađenim izveštajima. Naime, primena ZJN je tokom pandemije pokazala da je neophodno da se razmotre specifičnosti postupaka u cilju smanjenja pogrešne primene propisa. U ovom periodu su do izražaja došle sve slabosti zdravstvenog sistema.

1

SARADNJA I KOMUNIKACIJA SA INSTITUCIJAMA U ZDRAVSTVENOM SISTEMU

Institucije u zdravstvenom sistemu koje sprovode javne nabavke da bi se obezbedila sredstva za njihov rad i da bi se blagovremeno pružile usluge pacijentima, imaju obavezu da ispituju tržište. Ispitivanje tržišta je bitno da ne bi bilo odlaganja javnih nabavki zbog toga što nijedan ponuđač nije dostavio ponudu ili zbog toga što je bilo propusta u tehničkoj specifikaciji.

Za naručioce je važno da su lekovi i medicinska sredstva registrovani u ALIMS-u, što daje određenu sigurnost u pogledu bezbednosti i kvaliteta dobra koje se nabavlja. Usled napredovanja nauke, dešava se da registrovana dobra pretrpe određene izmene (na primer, farmaceutski oblik). Promene u registraciji dobra imaju uticaj na definisanje javne nabavke i zbog toga je neohodno da naručioci (na primer, RFZO za centralizovane javne nabavke) dobije informacije o svim izmenama.

Zbog toga je preporuka da se unapredi komunikacija između zdravstvenih ustanova kao naručilaca i ALIMS-a, u cilju efikasnijeg sprovođenja postupka javne nabavke.

2

UTICAJ NA KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Kao institucija koja donosi rešenja o registraciji i koja proverava kvalitet lekova i medicinskih sredstava koja će se koristiti za pacijente, ALIMS bi trebalo da sve podatke o novim dobrima (lekovi i medicinska sredstva) dostavi naručiocima odmah po registraciji. Bez obzira na transparentnost internet stranice ALIMS-a, praksa je pokazala da postoji potreba direktne komunikacije između navedenih institucija.

Unapređenje komunikacije između institucija ima uticaj i na kvalitet zdravstvene zaštite i planiranje javnih nabavki. Ukoliko naručioci imaju informaciju o registrovanim novim dobrima, imaće mogućnost da ekonomičnije planiraju javne nabavke.

Saradnja se može odvijati i u smeru od naručilaca prema ALIMS-u, kako bi se dobile informacije o planiranim registracijama, odnosno onim registracijama dobara koje su u toku, a značajne su za planiranje javnih nabavki i organizovanje zdravstvene zaštite. Dakle, zdravstvene ustanove kao naručioci mogu tražiti i informacije od ALIMS-a u skladu sa planiranjem svojih potreba za pružanje usluga pacijentima.